

(1)

(N° 29.)

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1946-1947.

RÉUNION DU 12 DÉCEMBRE 1946.

Rapport de la Commission de la Justice chargée d'examiner la proposition de loi autorisant la femme à exercer la profession d'avocat à la Cour de Cassation.

(Voir le n° 10 (session de 1946-1947) du Sénat.)

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1946-1947.

COMMISSIEVERGADERING VAN 12 DECEMBER 1946.

Verslag uit naam van de Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van het wetsvoorstel houdende machtiging voor de vrouwen tot uitoefening van het ambt van advocaat bij het Hof van Verbreking.

(Zie n^r 10 (zitting 1946-1947) van den Senaat.)

Présents : M. ROLIN, président; Mme CISELET, MM. FONTEYNE, HANQUET, MAZEREEL, ORBAN, SIRONVAL, VAN REMOORTEL, VAN ROOSBROECK, et VERMEYLEN, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

La proposition de loi de M. Struye s'inspire du désir de compléter la législation qui a ouvert à la femme l'accès à la profession d'avocat et qui lui ouvrira, selon une proposition admise par la Chambre des Représentants et qui sera vraisemblablement ratifiée par le Sénat, l'accès à la profession d'avoué.

Très justement, l'auteur de la proposition considère qu'une autorisation nouvelle ne devra pas être donnée par son mari à la femme mariée déjà autorisée à exercer la profession d'avocat. Dans la pratique en effet, la profession d'avocat à la Cour de Cassation n'est exercée que par d'anciens avocats près de nos Cours d'appel. Leur passage à la Cour de Cassation n'est que la consé-

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Het wetsvoorstel van den h. Struye gaat uit van het verlangen om de wetgeving aan te vullen op grond waarvan de vrouw het beroep van advocaat mag uitoefenen en die voor haar ook het beroep van pleitbezorger zal openstellen, ingevolge een voorstel, dat in de Kamer der Volksvertegenwoordigers is aangenomen en dat waarschijnlijk zal bekrachtigd worden door den Senaat.

Zeër terecht overweegt de indiener van het voorstel, dat de man aan de gehuwde vrouw geen nieuwe machtiging zou moeten verleen, als zij reeds gemachtigd is tot uitoefening van het beroep van advocaat. Immers, praktisch wordt het beroep van advocaat bij het Hof van Verbreking alleen uitgeoefend door gewezen advocaten bij onze Hoven van Beroep. Hun overgang

cration d'une notoriété acquise comme avocat. Comme les avocats à la Cour de Cassation continuent à exercer près les Cours d'appel et les Tribunaux de Première Instance, leur nomination ne modifie pas foncièrement leur activité et il serait peu indiqué d'exiger que la femme mariée fournisse une nouvelle autorisation maritale à l'occasion de sa nomination d'avocat à la Cour de Cassation.

En raison même de cette circonstance, il ne paraît pas souhaitable d'accepter la proposition de M. Struye considérant comme irrévocable l'autorisation donnée par son mari à la femme avocat à la Cour de Cassation. La proposition n'indique du reste pas si cette irrévocabilité s'appliquerait aussi à l'autorisation d'être avocat donnée à une femme mariée et dont les effets s'étendraient à sa nouvelle profession d'avocat à la Cour de Cassation. Il ne faut pas que l'autorisation donnée par le mari sous condition de révocabilité devienne d'office irrévocable, par une nomination à laquelle le mari serait nécessairement étranger. Il faut que le régime de la femme mariée-avocat et de la femme mariée-avocat à la Cour de cassation forme un ensemble cohérent.

Un grand nombre de membres de la Commission ne sont pas adversaires en principe de cette partie de la proposition de M. Struye, mais ils se réservent de faire valoir leur opinion au moment où sera discuté le statut de la femme mariée, à l'occasion de l'examen de la proposition de loi sur les droits et devoirs respectifs des époux, dont la Haute Assemblée est saisie.

* * *

naar het Hof van Verbreking is alleen de bekrachtiging van een als advocaat verkregen bekendheid. Daar de advocaten bij het Hof van Verbreking verder blijven optreden bij de Hoven van Beroep en de rechtbanken van eersten aanleg, brengt hun benoeming geen diepgaand wijziging in hun werkzaamheden en zou het vrijwel niet gewenscht zijn, van de gehuwde vrouw te verlangen, dat zij een nieuwe machtiging van den man overlegt bij haar benoeming tot advocaat bij het Hof van Verbreking.

Juist wegens deze omstandigheid, komt het ongewenscht voor het voorstel van den h. Struye te aanvaarden, om de machtiging, door den echtgenoot verleend aan de vrouw-advocaat bij het Hof van Verbreking, als onherroepelijk te beschouwen. Het voorstel vermeldt overigens niet of deze onherroepelijkheid ook toepassing zal vinden op de machtiging om advocaat te zijn, die aan een gehuwde vrouw wordt verleend en waarvan de gevolgen zich ook zouden uitstrekken tot haar nieuw beroep van advocaat bij het Hof van Verbreking. De machtiging, welke de man verleent onder beding van herroepelijkheid, moet niet ambtshalve onherroepelijk worden door een benoeming, waar de man noodzakelijk vreemd aan is. Het regime van de gehuwde vrouw-advocaat en de gehuwde vrouw-advocaat bij het Hof van Verbreking, behoort een samenhangend geheel te vormen.

Een groot aantal Commissieleden zijn niet gekant tegen het principe van dit deel van het voorstel van den h. Struye, maar zij behouden hun meening voor tot wanneer het statuut van de gehuwde vrouw zal besproken worden naar aanleiding van het wetsvoorstel betreffende de wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten, dat bij de Hooge Vergadering is ingediend.

* * *

La Commission, tout en faisant sienne la proposition de M. Struye, vous propose de remplacer les dispositions du troisième alinéa de l'article 2 de la proposition, par une disposition nouvelle reprenant, en ce qui concerne la révocation de l'autorisation maritale, la disposition inscrite à cet effet dans la loi du 7 avril 1922 ouvrant aux femmes l'accès de la profession d'avocat.

Cette disposition, qui deviendrait le troisième alinéa de l'article 2, serait ainsi conçue :

« En cas de révocation de cette autorisation, la femme a le droit de citer son mari directement devant le Tribunal de Première Instance de Bruxelles, qui peut maintenir ou non la révocation après que le mari aura été entendu ou dûment appelé en Chambre du conseil. »

Il n'a pas paru opportun à la Commission de faire trancher cette contestation, portant sur des droits civils, par notre Cour Suprême elle-même. Il lui a paru d'autant plus normal de soumettre la contestation éventuelle au Tribunal de Première Instance, les contestations de cet ordre opposant une femme-avocat à son mari, sont de la compétence du Tribunal de Première Instance et non de la Cour d'Appel même lorsque cette femme-avocat est inscrite au Tableau de l'Ordre des Avocats près une Cour d'appel.

La compétence du Tribunal de Première Instance de Bruxelles s'impose en raison du fait que la Cour Suprême siège en cette ville.

La proposition de loi ainsi amendée a été admise à l'unanimité des membres présents, qui ont également approuvé, à l'unanimité, le présent rapport.

Le Rapporteur,
P. VERMEYLEN.

Le Président,
H. ROLIN.

De Commissie maakt het voorstel van den h. Struye tot het hare en stelt voor, het bepaalde in de derde alinea van artikel 2 van het voorstel te vervangen door een nieuwe bepaling, waarbij in zake de intrekking van de machtiging van den man, de bepaling wordt overgenomen, die daaromtrent is neergelegd in de wet van 7 April 1922, op grond waarvan de vrouwen tot het beroep van advocaat worden toegelaten.

Deze bepaling, die de derde alinea van artikel 2 zou worden, zou luiden als volgt :

« Wordt deze machtiging ingetrokken, dan heeft de vrouw het recht haar man rechtstreeks te dagvaarden voor de rechtbank van eersten aanleg, die de intrekking al of niet kan handhaven, nadat de man in de raadkamer gehoord of behoorlijk opgeroepen werd. »

De Commissie heeft het niet gewenscht geacht, dat geschil in zake burgerlijke rechten te laten beslechten door ons Opperste Gerechtshof zelf. Zij vindt het des te normaler het eventueel geschil voor de rechtbank van eersten aanleg te brengen, omdat dergelijke geschillen tusschen een vrouw-advocaat en haar echtgenoot tot de bevoegdheid behoren van de rechtbank van eersten aanleg en niet van het Hof van Beroep, zelfs indien die vrouw-advocaat ingeschreven is in de Orde van de Advocaten bij een Hof van Beroep.

De bevoegdheid van de rechtbank van eersten aanleg te Brussel is geboden, daar het Opperste Gerechtshof in deze stad zetelt.

Het aldus geamendeerde wetsvoorstel werd eenparig aangenomen door de aanwezige leden, die tevens eenparig dit verslag hebben goedgekeurd.

De Verslaggever, *De Voorzitter,*
P. VERMEYLEN. H. ROLIN.

Proposition de loi autorisant la femme à exercer la profession d'avocat à la Cour de Cassation.

**Amendement
présenté par la Commission.**

Remplacer le troisième alinéa de l'article 2 de la proposition par le texte ci-après :

« En cas de révocation de cette autorisation, la femme a le droit de citer son mari directement devant le Tribunal de Première Instance de Bruxelles, qui peut maintenir ou non la révocation après que le mari aura été entendu ou dûment appelé en Chambre du conseil. »

Wetsvoorstel houdende machtiging voor de vrouwen tot uitoefening van het ambt van advocaat bij het Hof van Verbreking.

**Amendement
voorgesteld door de Commissie.**

De derde alinea van artikel 2 te vervangen door den volgende tekst :

« Wordt deze machtiging ingetrokken, dan heeft de vrouw het recht haar man rechtstreeks te dagvaarden voor de rechtbank van eersten aanleg, die de intrekking al of niet kan handhaven nadat de man in de raadkamer gehoord of behoorlijk opgeroepen werd. »